

Handläggare
Mathias Uhrner
Telefon: 08-50827005

Till
Fastighetsnämnden
2023-02-21

Förslag till strategi för ett mer jämställt och jämlikt nyttjande av stadens spontanidrottsytor

Remissvar

Förslag till beslut

Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Strategin för ett mer jämställt och jämlikt nyttjande av spontanidrottsytor ska komplettera redan befintliga styrdokument och strategier på området och strategin föreslås vara ett stöddokument underordnat *Idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2018-2022* och samt *Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026*. Kontoret, som hanterar frågor av mer teknisk karaktär och/eller frågor som rör exempelvis miljö eller prioritering av markytor och anläggningstyper, hänvisas alltså främst till dessa överordnade styrdokument.

I föreslagen strategi föreslås dock fastighetsnämnden tillsammans med flera andra nämnder ansvara för drift av spontanidrottsanläggningar och att tillräckligt med medel avsätts så att anläggningarna kan hållas rena och snygga, samt att ansvara för att skapa trygghet på och omkring spontanidrottsytor. Hur samarbetet kring dessa ansvarsområden praktiskt ska gå till behöver förtydligas.

Ärendet

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat *Förslag till strategi för ett mer jämställt och jämlikt nyttjande av stadens spontanidrottsytor* (dnr KS 2022/583) till fastighetsnämnden. Remisstiden sträcker sig till 20 mars 2023.

Strategin för spontanidrottsytor är ett av flera verktyg för att nå det övergripande målet i Stockholms stads idrottspolitiska program, det vill säga att få fler invånare i Stockholm fysiskt aktiva. Mer specifikt syftar strategin till att få fler från de prioriterade grupperna i det idrottspolitiska programmet att nyttja stadens spontanidrottsytor samt att öka mångfalden av ytor för olika idrotter och motionsformer. Dokumentet vägleder genom mål, riktningar och strategier stadens arbete med spontanidrott och spontanidrottsytor.

Spontanidrott definieras i strategin som den idrott eller motion som utförs på egen hand eller i grupp utan att någon organisatör eller instruktör/tränare/lärare anordnar eller styr verksamheten. Utövarna själva organiserar, fastställer regler och genomför verksamheten. Spontanidrottsyta definieras i strategin som en planlagd utomhusyta avsedd för idrott och rörelse som är öppen för allmänheten, inte behöver bokas och kan nyttjas kostnadsfritt. I strategin inkluderas inte lekplatser eller skolgårdar.

Det generella målet med strategin är att få fler från de prioriterade grupperna att bli fysiskt aktiva. Mer specifikt är målen att:

- Öka mångfalden av ytor för olika idrotter/motionsformer
- Öka jämställdheten i nyttjandet av ytorna
- Öka jämlikheten utifrån ålder i nyttjandet av ytorna

Stockholms stad ska arbeta för att alla stockholmare ska kunna och vilja vara fysiskt aktiva. Då vissa grupper är fysiskt aktiva i mindre utsträckning än andra har prioriterade grupper identifierats i Idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2018-2022;

- Ungdomar 13–20 år, särskilt flickor
- Flickor 10–20 år med utländsk bakgrund
- Personer med funktionsnedsättning från 7 år
- Barn och ungdomar 10–20 år med låg socioekonomisk bakgrund

Då studier visar att flickor är underrepresenterade på spontanidrottsytorna och att fysisk aktivitet minskar med ökad ålder kommer strategin främst fokusera på flickor 13-20 år.

Kontorets analys

Kontoret välkomnar arbetet att göra nyttjandet av Stockholms ytor för spontanidrott mer jämställt och jämlikt. Kontoret förvaltar idag bland annat ett stort antal idrottsanläggningar i staden samt natur- och friluftsområden utanför kommungränsen. Kontoret har ett nära samarbete med idrottsförvaltningen vad gäller daglig förvaltning och planering av nya idrottsanläggningar. Flera spontanidrottsytor i form av exempelvis utegym finns placerade i anslutning till kontorets befintliga anläggningar. Även fotbollsplaner och skridskoisar som är bokningsbara men som kan användas för spontanidrott på icke bokad tid är medräknade i strategin, samt även kostnadsfria utomhusbassänger. Kontoret förvaltar anläggningar av denna typ utifrån ett helhetsperspektiv både som bokningsbara anläggningar och platser för spontanidrott och utifrån gränsdragningslista med idrottsförvaltningen.

Strategin för ett mer jämställt och jämlikt nyttjande av spontanidrottsytor ska komplettera redan befintliga styrdokument och strategier på området och strategin föreslås vara ett stöddokument underordnat *Idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2018-2022* och samt *Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026*. Kontoret, som hanterar frågor av mer teknisk karaktär och/eller frågor som rör exempelvis miljö eller prioritering av markytor och anläggningstyper, hänvisas alltså främst till dessa överordnade styrdokument.

För att uppnå målen i den föreslagna strategin ska varje nämnd arbeta med frågan utifrån respektive ansvarsområde samt samverka med varandra. Flera nämnder berörs och har ansvar för arbetet med att uppnå ett mer jämställt och jämlikt nyttjande av stadens spontanidrottsytor och en större mångfald i typ av anläggningar. Enligt förslaget ska idrottsnämnden, stadsdelsnämnderna, trafiknämnden och fastighetsnämnden tillsammans ansvara för drift av spontanidrottsanläggningar och att tillräckligt med medel avsätts så att anläggningarna kan hållas rena och snygga. I ett tilläggsförslag föreslås exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, idrottsnämnden, stadsdelsnämnderna och fastighetsnämnden ansvara för att skapa trygghet på och omkring spontanidrottsytor.

Fastighetskontoret
Fastighetsavdelningen

Fleminggatan 4
Box 8312
104 20 Stockholm
Växel 08-508 270 00
Fax 08-508 27 070
fastighetskontoret@stockholm.se
stockholm.se

Hur samarbetet kring dessa ansvarsområden praktiskt ska gå till behöver förtydligas. Kontoret har inget driftsansvar för spontanidrottsanläggningar på parkmark. Inte heller avsätter kontoret på egna initiativ medel öronmärkta för spontanidrottsanläggningar.

I föreslagen strategi finns en checklista vid ny- och reinvesteringar gällande spontanidrottsytor. Alla nyinvesteringar kontoret hantera gällande spontanidrottsytor föranleds av en uppdragsbeställning från idrottsförvaltningen. Redan i uppdragsbeställningen bör instruktionerna i checklistan ha beaktats. Kontoret samarbetar redan med idrottsförvaltningen om hur nyttjandegraden av idrottsanläggningar kan ökas och platser aktiveras, till exempel genom att årstidsanpassa anläggningar, som också är en del i *Strategi för idrottsanläggningar, 2022-2026*.

Enligt den föreslagna strategin framkommer i samtal med tonårsflickor vikten av att platsen upplevs trygg. Resurser behöver läggas på att hålla rent och snyggt på och omkring anläggningarna. Belysningen på platsen är också viktig, inte bara för att anläggningen kan användas under fler av dygnets timmar utan också utifrån ett säkerhetsperspektiv och den upplevda tryggheten på platsen. Även färdvägen till och från anläggningen behöver beaktas utifrån ett trygghetsperspektiv. Kontoret har vid utvalda idrottsanläggningar utfört trygghesvandringar i samverkan med exempelvis andra förvaltningar, polis och boende för att diskutera och förbättra den upplevda tryggheten i området. Ansvarsfrågan och otydliga gränssnitt som uppkommer i en stor kommun är inte alltid enkel att utreda, men denna typ av åtgärder kan vara ett exempel på hur arbetet kan förbättras och skapa trygghet även på och omkring spontanidrottsytor.

I den föreslagna strategin framgår att flertalet friluftsanläggningar kan kategoriseras som spontanidrottsanläggningar, och att spontanidrottsanläggningar också återfinns i naturområden. I kontorets bestånd av naturområden finns bland annat motionsspår som i den föreslagna strategin efterfrågas av gymnasieflickor och naturytor som ängar och gräsytor som kan användas för spontanidrott. Ett av kriterierna för just friluftsliv är att det ska vara en aktivitet utan krav på resultat.

Slut

Bilagor

1. Spontanidrottsytor Strategi för ett mer jämställt och jämlikt nyttjande

Fastighetskontoret
Fastighetsavdelningen

Fleminggatan 4
Box 8312
104 20 Stockholm
Växel 08-508 270 00
Fax 08-508 27 070
fastighetskontoret@stockholm.se
stockholm.se

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Kindberg, Fastighetsdirektör	2023-02-09
Carina Jonsson, Avdelningschef	2023-02-09